

Súlyos betegek ideg- és izomkárosodása

dr. Nemes Réka, doktorjelölt, Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Tanszék

A súlyos állapotú betegek jelentősen lefognak, legyengülnek. Hátterében gyakran a kritikus állapot kapcsán kialakuló ideg- és izomkárosodás áll. Ezt a szakirodalom „critical illness polyneuropathianak (CIP) és myopathianak (CIM)” nevezi.

Lényege, hogy a kritikus állapotot létrehozó vagy azzal kapcsolatban kialakuló kórfolyamatok az ideg- és izomszöveteket is károsítják. Emellett a szervezet elsődleges energiaforrását a fehérjék, vagyis az izomszövet bontása jelenti. Ez jelentős izomtömegvesztéssel jár.

Gyengeség

Az ideg- és izomkárosodás okozta gyengeség a végtagi és légzőizmokban a legkifejezettebb. Az általános gyengeség miatt megnyúlik a lélegeztetési igény, az intenzív osztályos és kórházi tartózkodás, és a hazabocsátást követően is több hetes- hónapos rehabilitációra lehet szükség. Az antibiotikumok megjelenése előtt a fertőzések megbetegedések halálzárosa igen magas volt, a betegeket korábban elvesztettük, mint hogy kifejlődhetek volna az ideg- és izomkárosodás tünetei. Azonban az orvostudomány fejlődésével együtt nő a megmentett kritikus állapotú betegek száma, kiknél fel kell készülni az ideg- és izomkárosodás következményeire. 2010-ben az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Tanszéken is elindultak a vizsgálatok a kórkép feltérképezésére és a terápiás lehetőségek tesztelésére.

Fertőzések kezelése

A megelőzés és a betegség súlyosságának csökkentése szempontjából kiemelt fontosságú a fertőzések célzott kezelése, a keringés támogatása, a megfelelő lélegeztetés és oxigén terápia, a vércukor háztartás szoros ellenőrzése, a szervezet energia igényének kielégítése. A korán megkezdett fizioterápia és a beteg állapotához mért mobilizáció elengedhetetlen az ideg-izom működés megtartása szempontjából. A gondoskodás és a korán megkezdett terápia mellett a CIP-CIM kimenetele általában kedvező. Idegkárosodás esetén az idegszövet gyenge regenerációs képessége miatt fordulhat elő maradandó mozgáskorlátozottság. Az izomszövet alapvetően jó gyógyhajlamot mutat, viszont a teljes izomerő visszatérése heteket, hónapokat vesz igénybe.

A kutatás a TÁMOP-4.2.4.A/2-11/1-2012-0001 Nemzeti Kiválóság Program című kiemelt projektben zajlott. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.